

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Савска улица 25/IV, Београд
Број: 6/0-02-448/2020-4
Датум: 20. јул 2020. године

Објављени текст не садржи заштићене податке или изостављене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите а изостављени подаци ознаком ХХХ.

Председник Комисије за заштиту конкуренције на основу члана 37. став 2. и члана 65. став 5. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13) и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“, број 49/11), одлучујући по Пријави концентрације број 6/0-02-448/2020-1, коју су дана 5. јуна 2020. године поднела друштва Bosch Thermotechnik GmbH, са седиштем на адреси Junkersstraße 20-24, 73249 Wernau, Немачка и Electra Consumer Products (1951) Ltd, са седиштем на адреси 1 Yosef Sapir St., Rishon Le’Zion, Израел, преко пуномоћника, адвоката Срђане Петронијевић и осталих адвоката из Моравчевић, Војновић & Партнери аод из Београда, Булевар војводе Бојовића бр. 6-8, дана 20. јула 2020. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем заједничке контроле над друштвом Electra Industries Ltd., са регистрованим седиштем на адреси 1 Yosef Sapir St., Rishon Le’Zion, Израел, матични број 51-385080-0, коју врше друштво Electra Consumer Products (1951) Ltd, са седиштем на адреси 1 Yosef Sapir St., Rishon Le’Zion, Израел, матични број 52-003997-5, и друштво Bosch Thermotechnik GmbH, са регистрованим седиштем на адреси Junkersstraße 20-24, 73249 Wernau, Немачка, матични број HRB 13, куповином 40% власничког удела у акцијском капиталу друштва Electra Industries Ltd. од стране друштва Bosch Thermotechnik GmbH од досадашњег јединог акционара Electra Consumer Products-a (1951) Ltd.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је подносилац пријаве концентрације друштво Bosch Thermotechnik GmbH из Немачке уплатио ХХХ динара дана 8. јула 2020. године на рачун Комисије за заштиту конкуренције, што представља динарску противвредност прописаног износа за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку према средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Образложење

Друштва Bosch Thermotechnik GmbH, са седиштем на адреси Junkersstraße 20-24, 73249 Wernau, Немачка, матични број HRB 13 (у даљем тексту: Bosch ТТ) и Electra Consumer Products (1951) Ltd, са седиштем на адреси 1 Yosef Sapir St., Rishon Le’Zion, Израел, матични број 52-003997-5 (у даљем тексту: ЕСР) су поднела 5. јуна 2020. године Комисији за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија) Пријаву концентрације број 6/0-02-448/2020-1 (у даљем тексту: Пријава) која настаје стицањем заједничке контроле над друштвом Electra Industries Ltd., са регистрованим седиштем на адреси 1 Yosef Sapir St., Rishon Le’Zion, Израел, матични број 51-385080-0 (у даљем тексту: Electra Industries), коју врше ЕСР и Bosch ТТ, куповином 40% власничког удела у акцијском капиталу Electra Industries-а од стране Bosch-а ТТ од досадашњег јединог акционара ЕСР-а. Пријава је поднета преко пуномоћника, адвоката Срђане Петронијевић и осталих адвоката из Моравчевић, Војновић & Партнери аод из Београда, Булевар војводе Бојовића бр. 6-8.

С обзиром да поднета документација Комисији није била у свему усклађена са Уредбом о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 5/16, у даљем тексту: Уредба), недостаци Пријаве су отклоњени допуном Пријаве заведеном у Комисији под бројем 6/0-02-448/2020-2 од 26. јуна 2020. године.

Након допуне Пријаве, Комисија је утврдила да је Пријава потпуна, да је поднета Комисији у скраћеном облику у складу са чланом 3. Уредбе и да су испуњени услови за поступање и одлучивање Комисије по истој у скраћеном поступку.

Комисија је, такође, утврдила да је подносилац пријаве концентрације Bosch ТТ уплатио прописани износ за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку, што је констатовано у ставу II диспозитива.

У предметном поступку подносиоци Пријаве су на основу члана 45. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13, у даљем тексту: Закон) поставили и Захтев за заштиту података поднеском број 6/0-02-448/2020-3 од 2. јула 2020. године, а тиче се заштите података који представљају садржину Пријаве, њене допуне и докумената која су предата као прилози уз Пријаву у папирној и електронској верзији. По наведеном захтеву биће одлучено посебним закључком.

Учесници у концентрацији

Подносилац Пријаве Bosch ТТ обезбеђује производе за грејање, решења за топлу воду и расхлађивање. Ово друштво је под крајњом контролом и у искључивом власништву друштва Robert Bosch GmbH, са седиштем на адреси Robert-Bosch-Platz 1, 70839 Gerlingen-Schillerhöhe, Немачка, матични број HRB 14000 (у даљем тексту: Bosch), и припада Bosch групи друштава (у даљем тексту: Bosch Група). Комисији је достављен списак друштава која припадају Bosch Групи на дан 31. децембар 2019. године.

Bosch је крајње матично друштво Bosch Групе. Власник 92% удела у Bosch-у је друштво Robert Bosch Stiftung GmbH, односно Robert Bosch фондација - добротворна организација, приближно 7% је у власништву чланова породице Bosch, и око 1% је у власништву самог Bosch-а. Права гласа и власништво над уделима су међусобно раздвојени, јер је приближно 93% права гласа у власништву друштва Robert Bosch Industrietreuhand KG, а приближно 7% је у власништву чланова породице Bosch. Следствено наведеном, друштво Robert Bosch Industrietreuhand KG врши управљачку контролу над Bosch Групом.

Bosch Група обезбеђује технологију и услуге за аутомобилску индустрију, индустријску технологију, робу широке потрошње и енергетику и грађевинску технологију широм света. Њене активности су примарно организоване у следећа четири пословна сектора:

- (i) решења за мобилност - обухвата аутомобилску електронику, мултимедијалне производе за возила, шасијске системе за кочење и управљање, бензинске и дизел системе, електричне погоне, погонске моторе и генераторе, системе управљања и различите производе за аутомобилско секундарно тржиште;
- (ii) индустријска технологија - обухвата технологије вожње и управљања;
- (iii) роба широке потрошње - обухвата електричне апарате и апарате за домаћинство; и
- (iv) енергетска и грађевинска технологија - обухвата сигурносне системе и термотехнологију.

Bosch Група има у Републици Србији регистровано присуство преко следећих зависних друштава:

1. Robert Bosch DOO, са регистрованим седиштем на адреси Милутина Миланковића бр. 9ж, Београд, матични број: 20148241, претежна делатност: производња електричне и електронске опреме за моторна возила – шифра 2931 (у даљем тексту: Bosch SRB). Bosch Група у Републици Србији превасходно обавља пословне активности преко овог зависног друштва. Bosch SRB послује у следећим секторима:
 - (i) аутомобилска технологија (резервни делови и производи за ремонт),
 - (ii) индустрија и трговина (електрични апарати за професионалне кориснике и безбедносна решења),
 - (iii) роба широке потрошње и грађевинска технологија (електрични апарати за хобисте, баштенски програм и термотехнологија).

Поред набројаног, Bosch Група је инвестирала у ширење пословног сектора решења за мобилност (аутомобилска технологија), изградњом новог производног погона за системе брисача у Пећинцима код Београда. Такође, Bosch SRB пружа услуге другим одељењима Bosch-а (у продаји и маркетингу, развоју софтвера и/или планирању логистике).

2. BSH Kućni Aparati d.o.o. Beograd, са регистрованим седиштем на адреси Милутина Миланковића бр. 9ж, Београд, матични број: 20786078, претежна делатност: трговина на велико електричним апаратима за домаћинство – шифра 4643 (у даљем тексту: BSH Kućni Aparati). BSH Kućni Aparati се бави дистрибуцијом широког асортимана производа.

Подносилац Пријаве ЕСП припада Elco групи друштава која је основана 1945. године (у даљем тексту: Elco Група), чије је крајње матично друштво Elco Ltd, јавно листирано друштво чијим се акцијама тргује на Телавивској берзи од 1971. године. Највећи акционар овог друштва је G. Salkind Ltd., израелско друштво које поседује 65,45% акција и права гласа у Elco Ltd. Крајњи власници G. Salkind-а Ltd. су Daniel Salkind и Michael Salkind, кодиректори Elco-а Ltd., од којих сваки поседује по 50% удела у друштву.

Elco Група се састоји из четири пословна сегмента:

- (i) Electra: развија, планира и гради пројекте у секторима грађевине, јавних комуналија, болница и инфраструктуре;
- (ii) Electra Consumer Products: производња и продаја електричне робе широке потрошње, управљање ланцима малопродајног промета за продају електричних производа, управљање мобилним телекомуникацијама

преко друштва Golan Telecom и управљање на пољу инвестиционе имовине;

- (iii) Electra Real Estate: конкретно куповина, управљање и увећавање стамбених комплекса за издавање на југоистоку САД; и
- (iv) Supergaz Energy: промет, продаја и дистрибуција течног нафтног гаса (ТНГ) и производа који користе ТНГ, промет и продаја природног гаса, струје и термалне енергије.

Electra Industries је део пословног сегмента Elco Групе „Electra Consumer Products“. Ово друштво развија, производи и продаје купцима - оригиналним произвођачима опреме, резиденцијалне каналске клима уређаје и опрему, мулти сплит системе за тржиште резиденцијалних уређаја, вентилаторе конвекторе за централне клима уређаје, спољне јединице и компоненте топлотне пумпе ваздух-вода.

Према подацима у Пријави, Elco Група нема регистровано присуство и не остварује приходе у Републици Србији. Тренутно не постоје конкретни планови, за период након спровођења концентрације, у погледу ширења пословних активности Electra Industries-а или оснивања локалног зависног друштва у Републици Србији. Постоји могућност да [...].

Опис концентрације и акт о концентрацији

Према подацима у Пријави, предметна концентрација се односи на стицање заједничке контроле коју ће вршити ЕСП и Bosch ТТ над друштвом Electra Industries, куповином 40% власничког удела у акцијском капиталу Electra Industries-а од стране друштва Bosch ТТ од досадашњег јединог акционара ЕСП-а, који ће задржати 60% власничког удела у акцијском капиталу Electra Industries-а.

У ту сврху, 18. марта 2020. године, закључен је Уговор о куповини акција, између Electra Industries-а, Bosch-а ТТ и ЕСП-а, чији је прилог и Уговор акционара (у даљем тексту: Уговор), који је достављен Комисији као правни основ концентрације. [...].

Испуњеност услова за подношење пријаве концентрације

Предложена концентрација се тиче стицања заједничке контроле учесника на тржишту над постојећим учесником на тржишту, у смислу члана 17. став 1. тачка 3) Закона.

Из података достављених Комисији о укупним годишњим приходима учесника у концентрацији оствареним на светском тржишту, као и о укупном приходу једног од њих оствареном на тржишту Републике Србије у 2019. години – проистиче да су ови приходи виши од износа остварених укупних годишњих прихода из члана 61. Закона, што значи да је постојала обавеза пријаве предметне концентрације Комисији.

Пријава је поднета у складу са одредбама члана 63. став 1. тачка 1) и став 3. Закона.

Релевантно тржиште

Релевантно тржиште одређено је у складу са чл. 6. Закона и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, број 89/2009). Релевантно тржиште производа представља скуп роба/услуга које потрошачи сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене. Релевантно географско тржиште представља територију на којој учесници на тржишту

учествују у понуди или потражњи и на којој постоје исти или слични услови конкуренције, а који се битно разликују од услова конкуренције на суседним територијама.

Образлажући предлог релевантног тржишта, подносиоци Пријаве си дали и следеће уводне напомене, полазећи од пословних активности учесника у концентрацији, првенствено имајући у виду оне друштва Electra Industries-a.

Electra Industries тренутно производи (i) клима уређаје за ЕСП и (ii) компоненте за топлотне пумпе за [...]. Electra Industries за трећа лица производи и снабдева их само спољним јединицама за сплит топлотне пумпе ваздух-вода.

Bosch Група производи (i) клима уређаје, (ii) унутрашње и спољне јединице за топлотне пумпе, (iii) унутрашње и спољне јединице за топлотне пумпе флуид-вода, (iv) унутрашње и спољне јединице за полу-моно блок топлотне пумпе ваздух-вода и (v) унутрашње јединице за сплит топлотне пумпе ваздух-вода, док, тренутно, купује спољне јединице за сплит топлотне пумпе ваздух-вода од [...]. Унутрашње и спољне јединице Bosch Група не продаје самостално, већ као комплетан систем топлотне пумпе.

Према подацима у Пријави, ни Elco Група, као ни Electra Industries не послују и не остварују приходе у Републици Србији.

С друге стране, Bosch ТТ је остварио продају клима уређаја ([...]) од [...] евра и продају топлотних пумпи ваздух-вода од [...] евра у Републици Србији, док производе сличне онима Electra Industries-a (производи/топлотне пумпе [...]) у Републици Србији не продаје. Конкретно, Bosch ТТ [...], док не производи нити развија релевантне производе у Републици Србији.

У складу са наведеним, подносиоци Пријаве су предложили следећа релевантна тржишта производа:

- 1) *тржиште за клима уређаје* - Примарна функција свих система климатизације је да обезбеди термалну удобност корисницима објекта. Постоји широк спектар доступних система климатизације, од основних прозорских клима уређаја до малих сплит система, компактних јединица средње величине, великих водених расхладних система, и система променљивог протока расхладног флуида (VRF). Сплит или каналски системи климатизације су системи један на један који се састоје од једног испаривача који је повезан на спољни кондензатор. Унутрашња и спољна јединица су повезане преко бакарних цеви и електричних каблова. Унутрашњи део (испаривач) извлачи топлоту из околног ваздуха док спољна јединица кондензатор преноси топлоту у окружење. Мулти сплит систем климатизације ради по истом принципу као и сплит систем климатизације. Међутим, у овом случају постоји више испаривача који су повезани на један кондензатор спољне јединице. Ови једноставни системи су начелно пројектовани за комерцијалне примене мање и средње размере где је инсталација канала или прескупа или естетски неприхватљива. Променљиви проток расхладног флуида (VRF) је конфигурација система климатизације где постоји један кондензатор спољне јединице и више унутрашњих јединица. У области комерцијалних система климатизације средње и велике размере, многи системи климатизације су засновани на различитој технологији, тзв. „расхлађивачи“. Ови производи се технички разликују од VRF система. У системима климатизације, расхлађена вода се обично доводи до измењивача топлоте, или конвектора, у јединицама за обраду ваздуха или другим врстама термалних уређаја који хладе ваздух у одговарајућем простору/просторима. Вода потом кружи натраг до расхлађивача како би се опет расхладила.

2) *тржиште за компоненте топлотних пумпи* - Топлотне пумпе се могу користити за грејање и/или за хлађење простора и/или домаћу производњу топле воде. Топлотна пумпа је самостална јединица са реверзибилним циклусом расхлађивања који ефективно износи термалну енергију са једне локације која је на нижој температури („извор“) и преноси је на другу локацију која је на вишој температури („топлотни понор“). На тај начин се топлотна пумпа може користити за „грејање“ ако је циљ да се подигне температура топлотног понора или за „хлађење“ ако је циљ да се смањи температура извора. За грејање простора топлота се вади из окружења пумпањем расхладног средства ниске тачке кључања преко било ког извора топлоте који се користи – земља, подземна вода или амбијентални ваздух – при чему испарава расхладно средство. Гас који се на тај начин производи се затим сабија, те на тај начин расте ниво температуре. Загрејани гас се потом упумпава у кондензатор, где се топлота преноси на систем грејања на бази воде. У кондензатору, расхладно средство се хлади. Потом се шири у експанзионом вентилу и цео циклус почиње из почетка. Поступак хлађења простора се одвија по обрнутом принципу. Учинак топлотне пумпе варира у зависности од намераване сврхе. Штавише, употреба стандардизованих производа је уобичајена за системе за стамбене и мање комерцијалне објекте, док су за веће пројекте потребна посебно пројектована решења. Подносиоци Пријаве су навели класификације топлотних пумпи на основу грејне моћи (у kW): (i) топлотне пумпе за стамбене и лаке комерцијалне системе (ii) топлотне пумпе за средње комерцијалне системе и (iii) топлотне пумпе за велике комерцијалне/индустријске системе, као и на основу врсте извора топлоте (ваздух, вода, земља).

И поред наведених предлога, подносиоци Пријаве су изразили став да дефиниције релевантних тржишта производа за клима уређаје и топлотне пумпе могу остати отворене, будући да спровођење предметне концентрације не доводи до проблема у области конкуренције чак ни по најужој могућој дефиницији тржишта.

Комисија је имајући у виду све претходно изнетог, као релевантно тржиште производа прецизирала и дефинисала:

- 1) тржиште продаје клима уређаја,
- 2) тржиште продаје компоненти топлотних пумпи.

У вези са прецизним дефиницијама релевантног географског тржишта подносиоци, Пријаве су предложили Комисији да оне могу остати отворене, јер у сваком случају спровођење концентрације не доводи ни до каквих негативних утицаја у Републици Србији ни по једној дефиницији тржишта.

Комисија није прихватила предлог учесника у концентрацији, па је као релевантно географско тржиште, у оба случаја, дефинисала територију Републике Србије, према својој надлежности.

Оцена ефеката концентрације

Према претходно изнетим подацима подносилаца Пријаве, ни Elco Група, као ни Electra Industries не послују и не остварују приходе у Републици Србији, што значи да не постоје хоризонтална преклапања пословних активности учесника у концентрацији на релевантним тржиштима у Републици Србији.

Bosch ТТ је, ради комплетности података у Пријави, дао процене својих тржишних удела на релевантним тржиштима у Републици Србији. Ради се о најбољим оквирним проценама, будући да су тржишта продаје клима уређаја и продаје топлотних пумпи у Републици Србији прилично мала, па самим тим не постоји

извештаји о тржишним уделима од завода за истраживање тржишта BRG или BSRIA, који би омогућили Bosch ТТ да достави процене тржишних удела за Републику Србију. У вези са наведеним, Bosch ТТ процењује да је његов тржишни удео на тржишту продаје топлотних пумпи у Републици Србији и Црној Гори испод /0-5/%, док је процењени тржишни удео Bosch-а ТТ на тржишту продаје клима уређаја у Републици Србији између /0-5/% и /0-5/%.

Из претходно, укупно представљених, података из Пријаве може се закључити да ће, након спровођења концентрације, Bosch Група постати вршилац заједничке контроле над Electra Industries. Ови учесници у концентрацији неће бити конкуренти/нема преклапања њихових пословних активности на релевантним тржиштима у Републици Србији, будући да ни Elco Група, као ни Electra Industries на истим нису присутни.

Ипак, ради потпуне прецизности изнетих података, учесници у концентрацији наводе да, најшире посматрано, постоји извесно преклапање између Bosch Групе и Electra Industries-а само на нивоу производње клима уређаја, али не и на нивоу продаје (будући да Electra Industries остварује продају само унутар Elco Групе). Међутим, наведено преклапање се не односи на Републику Србију.

Анализом предметних података, како је напред наведено, и применом критеријума из члана 19. Закона, Комисија је оценила да се у конкретном случају ради о дозвољеној концентрацији, што опредељује одлуку у првом ставу диспозитива решења.

Одлука у другом ставу диспозитива решења је донета применом члана 65. став 5. Закона, као и члана 2. став 1. тачка б. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије, а на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана достављања решења.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014, 106/2015 и 95/2018.).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Небојша Перић, с.р.